

**NOTA METODOLOGICA DE LA TARIFA D'HEMODIÀLISI AMBULATORIA
EXTRAHOSPITALÀRIA 2024**

Antecedents

El 16 de desembre de 2013 el Servei Català de la Salut va aprovar la despesa i l'expedient per a la contractació de la gestió dels serveis d'hemodiàlisi ambulatoria en centres autoritzats (hemodiàlisi ambulatoria extrahospitalària), mitjançant tramitació ordinària i procediment d'adjudicació negociat. La duració inicial del contracte era de 10 anys (incloses les prorrogues).

D'aquesta manera, al 2024 es fa necessari que el CatSalut endegui una nova contractació dels serveis d'hemodiàlisi ambulatoria extrahospitalària (duració 5 anys, sense prorrogues).

Per tal de determinar el valor del concurs, es realitza un estudi de costos per fixar el preu orientatiu del servei.

Metodologia i resultats

Els costos per sessió de la diàlisi ambulatoria extrahospitalària 2024 s'han calculat en base a:

- Escandall dels costos associats a la prestació (costos 2023 de centres SISCAT): despeses de personal, material sanitari, farmàcia, proves diagnòstiques, amortització dels aparells i fístules.
- Mostra representativa de centres del SISCAT: Clínic, Taulí, Puigvert i Althaia. A banda dels estudis de costos de l'ICS i de la patronal ACES.
- Incorporació d'un 10,56% de costos indirectes, 7% de benefici industrial i 0,32% d'increment de tarifes 2024.

Per altra banda, el diferencial de cost de les dues tècniques d'hemodiàlisi ambulatoria existents (convencional i HDF) no justifica dues tarifes diferenciades, tal i com s'observa en altres CCAA.

Conceptes de cost	Tarifa diàlisi ambulatoria extrahospitalària 2024 (Cost per sessió)
1. Despeses de personal	107,12 €
2. Material sanitari	38,26 €
3. Farmàcia	25,71 €
4. Proves diagnòstiques	2,38 €
5. Amortització aparells	8,48 €
6. Fístules	3,57 €
(A) Costos directes	185,52 €
(B) Costos indirectes (10,56%)	19,59 €
Cost total (A*(1+B))	205,11 €
(C) Benefici industrial (7%)	14,36 €
(D) Increment tarifes 2024 (0,32%)	0,65 €
Tarifa 2024 (Cost total*(1+C+D))	220,12 €

En referencia a aquest darrer punt, s'ha realitzat un anàlisi comparatiu entre les tarifes de la resta de CCAA (darreres licitacions 2018-2023) i la tarifa CatSalut.

Per tal de poder fer aquest anàlisi, per una banda s'han homogeneïtzat els conceptes de cost que s'inclouen a la tarifa del CatSalut i s'han incorporat a les tarifes de la resta de CCAA si s'esqueia (principalment costos de farmàcia i fistules). Per l'altra, s'han estandarditzat les tarifes de les altres CCAA, a preus 2024, afegint l'IPC general publicat per l'INE.

Els resultats indiquen, que la tarifa proposada pel CatSalut per al 2024 està dins de la mitjana de les tarifes de la resta de CCAA (rang alt, percentil 84):

Darreres licitacions (2018-2023)	Tarifa Convencional	Tarifa HDF	Conceptes inclosos a les tarifes	Termini contracte sense pròrrogues	Tarifa Convencional equiparable	Tarifa HDF equiparable
Andalusia (2019)	131,12 €		Despeses de personal, material, aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües), farmàcia MHDA i col·locació catèter i FAVI	4 anys	157,30 €	
Extremadura (2023)	164,49 €		Despeses de personal, aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües), material, analítiques i reparació FAVI	Acord marc, 5 anys (pròrrogues incloses)	200,20 €	
Madrid (2023)	140,00 €		Despeses de personal, medicació habitual i incidències (50%), analítiques i aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües)	Acord marc, 1 any	159,94 €	
Castella i Lleó (2023, licitació Aranda del Duero)	145,85 €	158,57 €	Despeses de personal, material, analítiques, aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües) i medicació incidències	20 mesos (1 any i 8 mesos)	179,59 €	190,23 €
Castella la Manxa (2018)	125,00 €		Despeses de personal, aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües), farmàcia (50% MHDA) i analítiques	4 anys	165,56 €	
Aragó (2024)	246,14 €	279,92 €	Personal, material sanitari, farmàcia (una part), proves diagnòstiques, amortització aparells maquina i aigua (inclosos fungibles), i fistules (cateter, FAVI i reparació FAVI)	2 anys	252,46 €	286,24 €
Catalunya (2024)	219,47 €		Despeses de personal, material sanitari, farmàcia (MHDA + receptes), proves diagnòstiques, aparells (aparells de diàlisi i tractament aigües) i fistules (cateter, FAVI i reparació FAVI)	5 anys (sense pròrrogues)	220,12 €	

Conceptes de cost inclosos a la tarifa CatSalut 2024

Despeses de personal

Els costos de personal s'han calculat en base al conveni SISCAT.

Per altra banda, l'Àrea Assistencial del CatSalut ha establert els següents ratis personal/pacient:

- 1 nefròleg per cada 40 pacients en tractament.
- 1 infermera per cada 4 pacients simultanis per torn.

Conceptes de cost	Descripció	Cost per sessió
1. Despeses de personal		
Nefròleg		14,66 €
Diplomats d'infermeria		63,30 €
Auxiliars d'infermeria	Tècnic Especialista Sanitari (TCAI)	18,75 €
Personal administratiu		1,73 €
Personal de neteja		4,43 €
Altres	Oficial Manteniment	2,81 €
Farmacèutic		1,44 €
Total		107,12 €

Material sanitari

El material fungible inclou els dialitzadors, les línies, filtres, concentrats àcids i la resta de material fungible necessari per a l'ús dels aparells d'hemodiàlisi.

L'altre material sanitari inclou els apòsits, bates, mascaretes, guants d'un sol ús, agulles, gases i la resta de material sanitari necessari per a les sessions d'hemodiàlisi.

Conceptes de cost	Cost per sessió
2. Material sanitari	
Material fungible sessió	30,10 €
Altres material sanitari	8,16 €
Total	38,26 €

Farmàcia

El cost per sessió es calcula seguint els criteris establerts per l'Àrea del Medicament del CatSalut:

- S'inclouen tots els fàrmacs MHDA i receptes mèdiques necessaris per a realitzar les sessions de diàlisi ambulatoria (inclosos els fàrmacs per atendre incidències).
- Es calcula l'import facturat 2023 a partir del preu del catàleg i la facturació per ATC i pacient del 2023.

Cost per sessió fàrmacs			
Fàrmacs	Descripció ATC	Àmbit dispensació	Facturació 2023
Ferro	B03AC - HIERRO, PREPARADOS PARENTERALES Únicament CN 882886 i 651082 (Venofer i Feriv). S'exclou el ferro carboximaltosa (Ferinject)	Hospitalari	110.276,08 €
Agents estimuladors de l'eritropoiesi			
Eritropoyetina	B03XA01 - ERITROPOYETINA	Hospitalari	273.806,60 €
Darbepoetina	B03XA02 - DARBEPOETINA ALFA	Hospitalari	2.770.308,64 €
Epoetines	B03XA03 - METOXI PROPILENGLICOL EPOETINA BETA	Hospitalari	9.659,16 €
Quelants del fòsfor càlcics			
Acetat càlcic	V03AE07 - CALCIO ACETATO	Recepta	7.316,60 €
Acetat càlcic amb magnesi	V03AE04 - ACETATO ANHIDRO DE CALCIO Y CARBONATO DE MAGNESIO	Recepta	10.083,30 €
Quelants del fòsfor no càlcics			
Sevelamer	V03AE02 - SEVELÁMERO	Recepta	188.805,53 €
Carbonat de lantano	V03AE03 - LANTANO, CARBONATO DE	Recepta	52.282,55 €
Oxihidroxido Suicroferrico	V03AE05 - OXIHIDROXIDO SUCROFERRICO	Recepta	57.011,24 €
Quelants del potassi			
Sulfonato de Poliestireno	V03AE01 - POLIESTIRENO, SULFONATO DE	Recepta	12.166,78 €
Calcico Patiromero	V03AE09 - PATIROMERO CALCICO	Recepta	47.275,35 €
Ciclosilicato de Sodio y Zirconio	V03AE10 - CICLOSILICATO DE SODIO Y ZIRCONIO	Recepta	39.118,98 €
Calcimimètics			
Cinacalcet	H05BX01 - CINACALCET	Hospitalari	88.313,80 €
Etelcalcetida	H05BX04 ETELCALCETIDA 5 MG VIAL 1 ML H05BX04 ETELCALCETIDA 2,5 MG VIAL 0,5 ML	Hospitalari	805.326,79 €
Vitamina D i anàlegs			
Alfacalcidol iv	A11CC03 - ALFACALCIDOL (solucions injectables)	Hospitalari	6.536,16 €
Alfacalcidol vo	A11CC03 - ALFACALCIDOL (orals)	Recepta	379,94 €
Paricalcitol iv	H05BX02 - PARICALCITOL (solucions injectables)	Hospitalari	210.419,86 €
Paricalcitol vo	H05BX02 - PARICALCITOL (orals)	Recepta	19.660,95 €
Calcitriol vo	A11CC04 - CALCITRIOL (orals)	Recepta	4.879,41 €
Calcifediol	A11CC06 - CALCIFEDIOL	Recepta	7.444,00 €
Fàrmacs per atendre incidències durant les sessions d'hemodiàlisi			
Uroquinasa	B01AD04 - UROQUINASA	Hospitalari	324.437,49 €
Total MHDA			4.599.084,58 €
Total recepta mèdica			446.424,62 €
(A) Total MHDA + recepta mèdica			5.045.509,20 €
(B) N sessions anuals			196.279
Cost per sessió (C = (A)/(B))			25,71 €

Proves diagnòstiques

Les analítiques de control per pacient les estableix la Societat Española de Nefrologia (SEN).

Conceptes de cost	Cost per sessió
4. Proves diagnòstiques	
Analítiques de control	2,38 €

Amortització aparells

Es garanteix l'amortització dels aparells durant els 5 anys de durada de la licitació, tanmateix es descompta la meitat del seu valor residual atès que s'estima que la vida útil dels aparells és de 10 anys.

S'estimen 468 sessions teòriques màximes per monitor a l'any (3 torns diaris, 3 dies a la setmana, 52 setmanes), a banda de 14.400 sessions teòriques màximes per planta a l'any (100 pacients, 3 dies a la setmana, 4 setmanes, 12 mesos).

Amortització aparells diàlisi	Cost total aproximat (a)	Cost total descomptant meitat Valor Residual (VR) (b) = (a) - $[(a)/10]*5*(1/2)$	Cost anual duració licitació (c) = (b)/5	Cost per sessió (d) = (c)/N sessions màximes aparell
Monitors diàlisi	19.360,00 €	14.520,00 €	2.904,00 €	6,21 €
Planta tractament d'aigües	217.800,00 €	163.350,00 €	32.670,00 €	2,27 €
Total	237.160,00 €	177.870,00 €	35.574,00 €	8,48 €

Fístules

Durant tot el tractament de diàlisi es poden produir els següents accessos vasculars: 1 catèter temporal, 1 catèter permanent i 1 FAVI (a banda els rescats de FAVI).

S'assumeix que els rescats de FAVI poden ser del tipus angioplàstia i trombectomia (ambdós amb i sense Stent).

L'Àrea Assistencial del CatSalut estima que l'esperança de vida mitjana d'un pacient dialitzat és de 9,12 anys, a banda dels percentatges de pacients prevalents i incidents.

Així mateix, els pacients prevalents es defineixen com a pacients dialitzats a dia d'avui, en conseqüència no se'ls hi finança el primer catèter o fístula (aquesta s'ha finançat quan els pacients eren incidents). En canvi, els pacients incidents es defineixen com a nous pacients debutants en diàlisi, en aquest cas es financien tots els accessos vasculars.

Finalment, s'incorpora un ajustament per la facturació de les fístules dels hospitals del SISCAT als centres de diàlisi extrahospitalària durant el 2023.

		Esperança vida (anys)	% cateter temporal	% cateter permanent	% FAVI	% complicacions FAVI	% angioplàstia	% trombectomia	
	Casos prevalents	9,12	4,52%	38,77%	54,10%	17,50%	20,00%	80,00%	
	Casos incidents	9,12	12,66%	47,69%	38,24%	17,50%	20,00%	80,00%	
Cost dels accessos vasculars per sessió	Cost total aproximat centres SISCAT 2023 (a)	N accessos prevalents fins a mortalitat (b)	N accessos incidents fins a mortalitat (c)	N total fins a mortalitat (d) = (b)+(c)	N pacients prevalents (e) = (C)*% accés vascular prevalent	N pacients incidents (f) = (C)*% accés vascular incident	Cost total accessos pacients prevalents (g) = (a)*(b)*(e)	Cost total accessos pacients incidents (h) = (a)*(c)*(f)	Cost total accessos pacients (i) = (g)+(h)
Catèter temporal no tunelitzat	528,50 €	1/3	2,71	3,04	62	173	0,00 €	246.845,27 €	246.845,27 €
Catèter permanent tunelitzat	1.321,25 €	1/3	2,71	3,04	528	650	0,00 €	2.324.654,64 €	2.324.654,64 €
Fístula Arterio Venosa (FAVI)	1.106,68 €	1/5	1,62	1,82	737	521	0,00 €	936.778,52 €	936.778,52 €
Rescat FAVI (Angioplastia + stent)	2.774,63 €	1/5	1,62	1,82	26	18	14.322,27 €	82.203,13 €	96.525,40 €
Rescat FAVI (Trombectomia + stent)	4.474,63 €	1/5	1,62	1,82	103	73	92.389,75 €	530.274,10 €	622.663,85 €
(A) Total							106.712,01 €	4.120.755,67 €	4.227.467,68 €
(B) N sessions per pacient anuals									144
(C) N pacients 2023									1.363
N total aplicant mortalitat (D) = (B)*(C)*9,12									1.790.064
Cost per sessió inicial (E) = (A)/(D)									2,36 €
(F) Ajustament facturació hospitals SISCAT 2023									1,21 €
Cost per sessió final (G) = (E)+(F)									3,57 €

Costos indirectes

Els càlculs es basen en un centre amb 25 punts de diàlisi, de 30 m2/punt, els quals inclouen les sales d'hemodiàlisi així com la resta d'espais comuns del centre: recepció, sala d'espera, àrea de transferència de pacients, vestuaris i tota la resta d'espais de suport del centre.

En aquest sentit, s'estimen 25 sessions per m2 en un centre de 25 punts i a plena capacitat, a raó de 3 torns al dia en funció del n° de dies efectius màxim per a realitzar sessions a l'any (250 dies).

L'adequació d'espais està revisada per la Gerència d'Inversions i Patrimoni del CatSalut:

- H Igualada: 511 m2/21 punts (24,33 m2/punt, inclou tots els suports inclosa planta aigües).
- H Joan XXIII (2017): 715 m2/26 punts (27,5 m2/punt).
- H Moisès Broggi (2010): 674 m2/31 punts (21.75 m2/punt).

Per altra banda, l'import de les obres i arranjaments per m2 és de 1.500 €/m2, amortitzables en 5 anys de durada de la licitació. Així mateix, l'import del lloguer per m2 és de 10 €/m2 mensual:

Estimació costos indirectes	Valor
(A) N sessions per m2 centre	25
(B) Import obra i arranjaments per m2 anual	300,00 €
(C) Import lloguer per m2 anual	120,00 €
(D) Import subministraments per m2 anual	30,00 €
(E) Import obra, lloguer i subministraments per sessió previst	12,68 €
Import obra, lloguer i subministraments per centre (F) = (A)*(E)	317,00 €
Import màxim obra, lloguer i subministraments per centre (G) = (B)+(C)+(D)	450,00 €
Import mínim obra, lloguer i subministraments per centre (H) = (B/2)+(C)+(D)	300,00 €
(I) Import gestió i direcció per sessió previst	6,91 €
Total estimació costos indirectes per sessió (J) = (E)+(I)	19,59 €

Sistema de pagament

Anualment, s'estableix un pressupost total contractat equivalent al nº de sessions contractades per la tarifa vigent. En el cas de sobrepassar el pressupost contractat, s'abona el **90%** de l'import addicional.

Aquest pagament diferencial de l'activitat marginal es basa en què, en general, quan un centre assoleix el contracte d'un servei (100% d'activitat realitzada respecte a la contractada), la tarifa associada a aquest servei cobreix tant els costos directes associats a la prestació (en el cas de la diàlisi ambulatoria, personal assistencial i material sanitari entre d'altres), com els costos indirectes associats a l'estructura del centre (en el cas de la diàlisi ambulatoria, lloguers i subministraments dels espais entre d'altres).

És a dir, quan un centre assoleix el contracte, aquest ja ha cobert els costos d'estructura amb el 100% de la tarifa. Per aquesta raó, s'estableix un pagament diferencial de l'activitat marginal que únicament cobreixi els costos directes associats a la prestació (~**90%** en el cas de la diàlisi ambulatoria).

Conceptes de cost	Cost per sessió diàlisi ambulatoria extrahospitalària 2024 (%)
1. Despeses de personal	58%
2. Material sanitari	21%
3. Farmàcia	14%
4. Proves diagnòstiques	1%
5. Amortització aparells	4%
6. Fístules	2%
(A) Costos directes	100%
(B) Costos indirectes	10,56%
Cost total (A*(1+B))	
(C) Benefici industrial	7%
(D) Increment tarifes 2024	0,32%
Tarifa 2024 (Cost total*(1+C+D))	

A Barcelona, desembre de 2024

Antonieta Torres Altisent
Directora de l'Àrea Econòmica i d'Inversions